

[Aksel Larsen.]

henstille til Indenrigsministeriet, at man undersøger, om man ikke i Fremtiden løbende kan være noget bedre informeret om, hvorledes Forholdene er i de Lande, der ligger os nærmest baade geografisk og paa anden Maade, saa man en anden Gang lettere og hurtigere kan faa mere fyldestgørende Oplysninger, end det her er Tilfældet.

Jeg kan heller ikke tilbageholde en Bemærkning om, at det synes mig noget mærkværdigt, at det, som alle Mennesker i Danmark ved, nemlig at i Norge er Valgretsaldere ved Kommunevalg 21 Aar, endnu ikke er trængt ind i den røde Bygning; der synes man ikke at være klar over det. Det, Materialet siger, er, at i praktisk alle de Lande i Europa, der paa nogen som helst Maade kan sammenlignes med Danmark, er Valgretsaldere ved kommunale Valg lavere end i Danmark, 20 eller 21 Aar, og i de fleste Lande er Valgretsaldere ved det, man kalder politiske Valg, altsaa til de parlamentariske Forsamlinger, den samme. Der er enkelte Lande, hvor Valgretsaldere til disse Landes Rigsdage er lidt højere end 21 Aar, men dette hindrer ikke de paagældende Lande i at have en Valgretsaldere paa 21 Aar for de kommunale Valg. Jeg synes, at det er noget, man kommer til at tænke lidt over, for hvis man i Norge, i Sverige, i Finland, Island, England, Frankrig, Belgien o. s. v. har kunnet klare sig med 21 eller 20 Aars Valgretsaldere, uden at der er sket store Ulykker — og saadanne er der, mig bekendt, ikke sket —, kunde vi sikkert ogsaa klare os med en saadan Valgretsaldere i Danmark.

Vi gik her i Danmark i de første Par Aar under Besættelsen og saa længselsfuldt mod Nord og sagde til os selv, at vi burde følge Nordmændenes Eksempel. Nordmændene har nu igen givet os et udmærket Eksempel; de har 23 Aars Valgretsaldere til Stortinget, men de har resolut uden Hensyn dertil sat Valgretsaldere ved de kommunale Valg ned til 21 Aar, og jeg mener, man burde benytte Lejligheden til at følge deres Eksempel ogsaa paa dette Omraade, som Danmark gjorde det i Modstandskampen.

Derfor kan jeg meget beklage, at det ikke lykkedes at gennemføre Forslaget om 21 Aars Valgretsaldere ved de forestaaende kommunale Valg. Jeg kan saa meget mere beklage det, som der jo var Flertal for det i Udvalget og vi ogsaa ved, at der er Flertal for det her paa Rigsdagen. I Udvalget var 4 Partier absolut enige om, at man burde benytte Lejligheden til nu i Anledning af de kommunale Valg i Marts Maaned 1946

at sænke Valgretsaldere til 21 Aar. Disse 4 Partier repræsenterer det alt overvældende Flertal her i Tinget, og jeg gaar ud fra, at de to Partier, der ikke var repræsenteret i Udvalget, Dansk Samling og Retsforbundet, deler vore Synspunkter angaaende Valgretsaldere; hvis dette er Tilfældet, vil det sige, at 110 af dette høje Tings Medlemmer, som blev valgt den 30. Oktober i Aar, er Tilhængere af 21 Aars Valgretsaldere, og kun 38 er Modstandere deraf og Tilhængere af 25 Aars eller muligvis en højere Valgretsaldere.

Naar dette er Tilfældet, har man nok Lov til at spørge, hvad Meningen er med, at den ikke kan gennemføres. Jeg tror, at for en meget stor Part, maaske største Parten af Befolkningen i dette Land, vil det Resultat, man her er naaet til, virke overraskende. Der har været talt saa meget om, at man skulde skaffe større Agtelse og Respekt om Landets demokratiske Institutioner, herunder ogsaa Rigsdagen, og at vi skulde have lært noget af den Tid, vi har været igennem, og alt det. Der er ikke meget, der tyder paa, at man er til Sinds til det, naar man, til Trods for at Partistillingen er, som jeg har skildret, nu ved en Afstemning her i Folketinget vil fastslaa, at Valgretsaldere ved de kommunale Valg fortsat skal være 25 Aar.

Jeg forstaar til fulde det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers Betæneligheder ved at gennemføre en saadan Nedsættelse af Valgretsaldere mod Venstres og mod Regeringens Vilje, for saa vidt som det ærede Medlem jo mener, at hvis dette sker, bliver Landet kastet ud i en ny Valgkamp, saa skal vi have Folketingsvalg i Januar. Jeg tillader mig at være af den Formening, at hvis Folketinget her gennemfører, hvad der maaske formenes at være det store Flertals Vilje, vil Mindretallet, uanset at det ved en Skæbnens Misforstaaelse er kommet til at danne Regering, alligevel betænke sig svært paa at lade udskrive Valg.

Det er en given Ting, at et Valg volder meget stort Afbræk i hele den politiske Virksomhed, i Regerings- og Rigsdagsarbejdet; det volder en Afbrydelse paa mindst 1 Maaned, formodentlig halvanden, men samtidig gaar der en Del Uro forud og en Del Uro bagefter, saa det tidsmæssige Afbræk bliver langt større, foruden at der kan følge andre Ulemper af en Valgkamp. Men netop derfor tillader jeg mig at nære Tvivl om, at Regeringen virkelig, naar det kom til Stykket, skulde være sindet at vove at kaste Landet ud i en Valgkamp paa dette Grundlag. Skulde den gøre det, maatte Ansvarret blive